

Så påverkar cannabis

Cannabis är det vanligaste narkotiska preparatet i Sverige – och även i övriga världen. En färsk kunskapsöversikt visar vilka skador den som använder cannabis riskerar att drabbas av.

TEXT Eva Ekeroth ILLUSTRATION Fernando Medina

FYSISKA EFFEKTER

► Luftvägar

Ökad förekomst av kronisk bronkit.

► Hjärtkärlsystem

Ökad puls och blodtrycks-sänkning, ibland höjt blodtryck. Hjärt-kärleffekterna kommer hastigt och kan framkalla ångest. Ökad risk för kärlkramp för personer med tidigare hjärtinfarkt.

► Cancer

En uppföljning av värnpliktiga män fann en fördubblad risk för lungcancer bland de som rapporterade omfattande cannabisbruk i ungdomen. Ökad risk för testikelcancer.

► Skador och olycksfall

Risken för trafikskador och dödsfall i trafiken är dubbelt så hög för förare som kör påverkade av cannabis.

► Graviditet

Lägre födelsevikt hos barn till mödrar som använt cannabis under graviditeten. Ökad risk för tidig födsel och behov av intensivvård av nyfödda.

AKUTA PSYKISKA EFFEKTER

► Berusning

Kan leda till depersonalisation (man känner inte igen sig själv), hallucinationer och förvirringstillstånd.

► Ångest

Kraftiga reaktioner av ångest och panikattacker. Vissa menar att sådana attacker kan ligga bakom våldsamma handlingar och även självmord.

► Psykos

Cannabis kan ge upphov till akuta psykos; att man försjun-ker i sig själv, men även resultera i upprymt beteende, vanföreställningar, hallucinationer, och "flashbacks", som kan uppträda veckor efter att psykosens klingat av, utan att man använt cannabis.

PSYKISKA LÅNGTIDSEFFEKTER

► **Kognition** Personer som använder mycket cannabis visar nedsatt kognitiv förmåga. Förklaringen kan vara de förändringar i hjärnan som forskare nu kunnat visa. En långtidsstudie visar att unga personer som använt mycket cannabis hade nedsatt IQ.

► **Kronisk psykos** Risken att drabbas av kronisk psykos är dubbelt så hög för den som har ett omfattande cannabisbruk. Begreppet kronisk psykos innefattar schizofreni men även andra former av psykos.

► **Depression** I en långtidsstudie av värnpliktiga män fann forskarna att risken för schizoaffectiv sjukdom, det vill säga depression med inslag av schizofreniliknande symtom, var förhöjd.

► **Beroende** 16 procent av dem som börjat använda cannabis i ungdomen utvecklar beroende, liksom 33–50 procent av dem som använder cannabis dagligen.

► Sociala effekter

Koppling till sociala problem och låg socioekonomisk status, inlärningsproblem och dåliga studieresultat. Ökad risk för arbetslöshet, att vara i behov av socialbidrag i vuxen ålder samt för framtida förtidspension.

► **Våld** Cannabis uppmärksammas allt mer i samband med våldsamma mord och terrorhandlingar, men något definitivt svar på frågan om cannabis kan bidra till våldshandlingar finns ännu inte.